

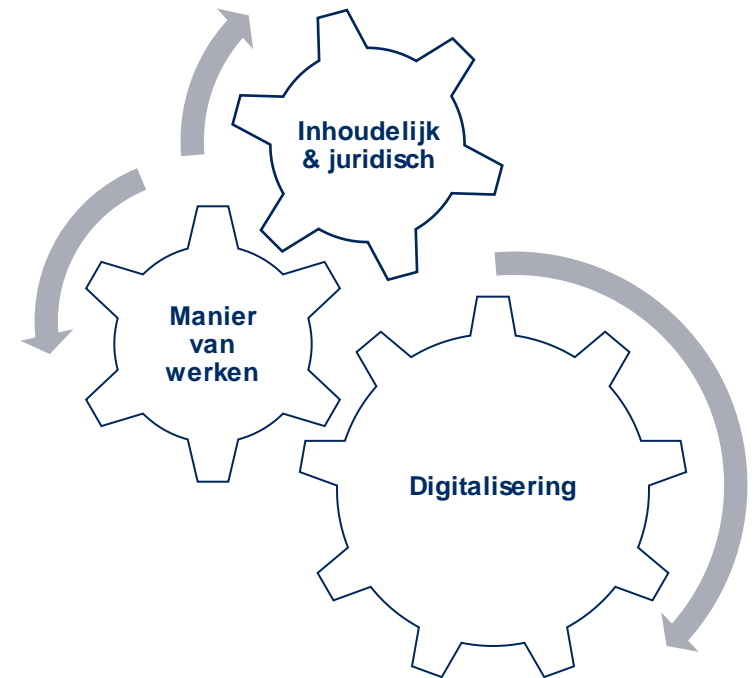
In gesprek met de raad over de Omgevingswet

Start presentatie met (bijvoorbeeld):

- Lokale context (recente casuïstiek, actualiteiten, vraagstukken en puzzels, maatschappelijke opgaven enz Ter inspiratie <https://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- Maatschappelijke context (ter inspiratie: <https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2019/22/trends-in-nederland-2019>
- <https://www.raadopenbaarbestuur.nl/>
- Stand van zaken wetstraject Omgevingswet (zie <https://www.omgevingswetportaal.nl/wet-en-regelgeving/voortgang-wet--en-regelgeving>)

Omgevingswet: de bedoeling

**Ruimte geven én
verantwoordelijkheid dragen
voor omgevingskwaliteit.**

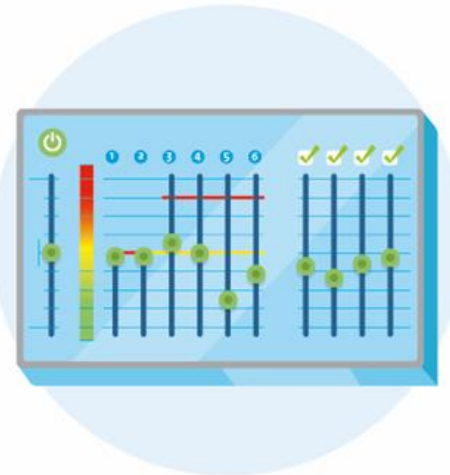
Doelen van de Omgevingswet

1 Inzichtelijk omgevingsrecht

2 Leefomgeving centraal

3 Ruimte voor maatwerk

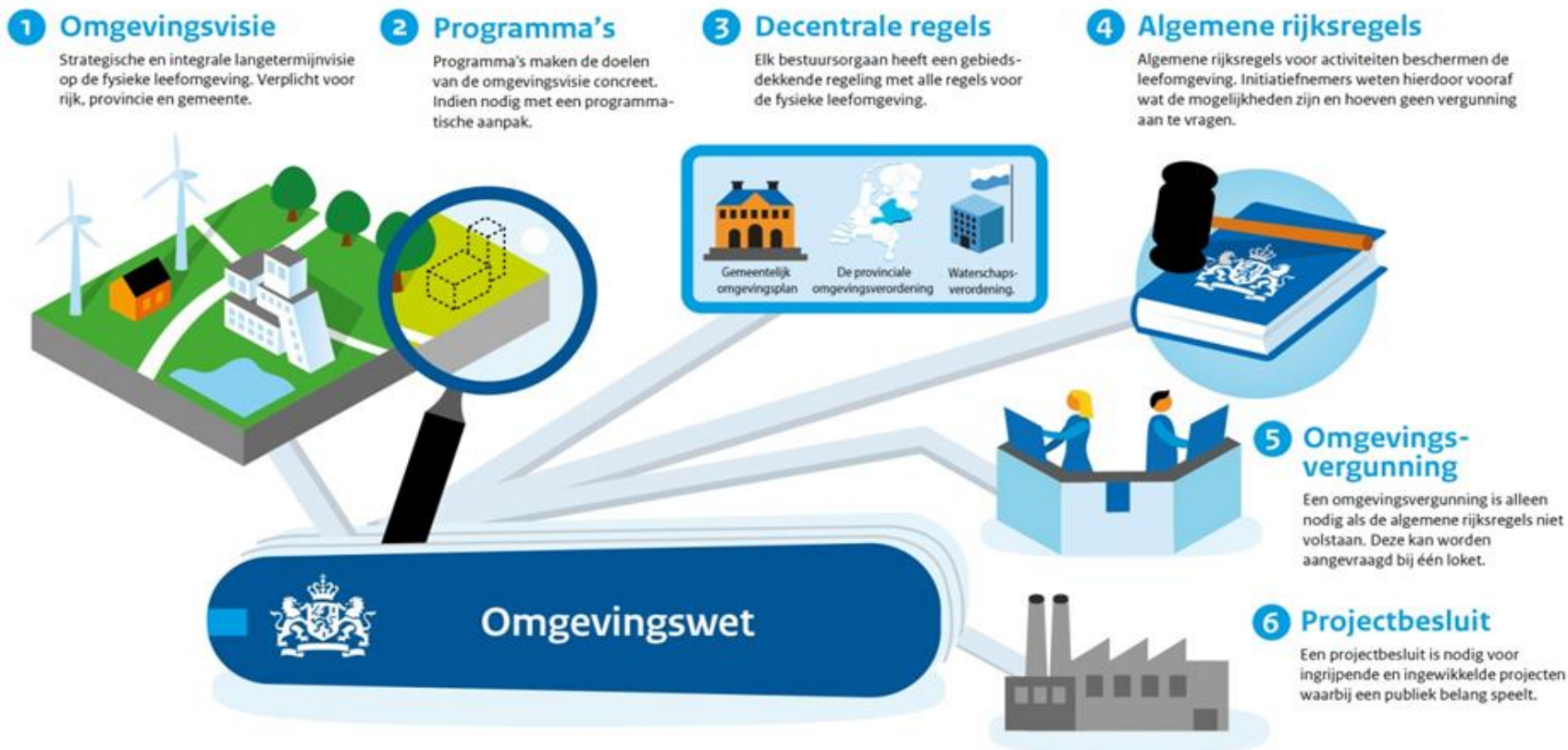

4 Sneller en beter

Tip: geef ook aan wat er niet verandert!

- P&C-cyclus raad (cyclisch beleidsproces);
- De Gemeentewet & het gereedschap van de raad (moties, amendementen, actieve informatieplicht, ambtelijke ondersteuning enz);
- De rollen van de raad (kaderstellend, volksvertegenwoordigend, controlerend);
- Politiek-bestuurlijke context en verhoudingen;
- Maatschappelijke wensen;
- Enz.

De instrumenten van de wet

Bevoegdheden gemeenteraad

- Omgevingsvisie en Omgevingsplan zijn verplicht.
- Programmatische aanpak voor een programma is bevoegdheid *gemeenteraad*.
- Inpassing Omgevingsvergunning (na 5 jaar) in Omgevingsplan is verplicht.
- Welstandsbeleid (indien regels Omgevingsplan uitleg behoeven).
- Aanwijzen commissie Rijksmonumenten (en welstand).
- De *gemeenteraad* monitort het participatieproces van de gemeente.
- De *gemeenteraad* monitort de programma's en omgevingswaarden.

Bevoegdheden college van B&W

- Programma's zijn een *college* bevoegdheid.
- Omgevingsvergunning verlenen is een *college* bevoegdheid.
- Maatwerk kan via beschikking en is een *college* bevoegdheid.
- Adviezen (met instemming) zijn de bevoegdheid van het *college*.
- Delen van Omgevingsplan vaststellen, kan worden gedelegeerd aan *college*.
- Voorbereidingsbesluit (1,5 jr) kan gedelegeerd worden aan *college*.
- Het *college* stelt indien gewenst beleidsregels naast het Omgevingsplan vast.

Wat moet er af zijn als de Omgevingswet van kracht wordt?

Zie: <https://vng.nl/publicaties/minimale-acties-omgevingswet>

Voor de raad zijn de volgende acties het belangrijkst:

1. Bepaling ambities, strategie, aanpak en financiën (advies)
2. Procedure vergunningaanvragen (eis)
3. Instelling gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit (eis)
4. Omgevingsvisie in voorbereiding (advies)
5. Plan(ning) nieuw omgevingsplan (advies)
6. Aanpassing legesmodel, mandaatregelingen en verordening planschade (eis)

1. Bepaling ambities, strategie, aanpak en financiën (advies)

De gemeente heeft de ambities, strategie en aanpak voor de invoering van de Omgevingswet bepaald en de financiële consequenties in beeld gebracht. De VNG adviseert deze keuzes op korte termijn expliciet te maken, omdat ze gevolgen hebben voor het verdere traject. Geadviseerd wordt om daarbij ook een planning op te stellen voor de door de raad te nemen besluiten.

2. Procedure vergunningaanvragen (eis)

De Omgevingswet stelt nieuwe eisen aan het proces van vergunningverlening. Veranderingen: verkorting beslistermijn naar 8 weken en integrale afweging. Gemeenten moeten hun processen/systemen aanpassen, hun medewerkers opleiden en afspraken maken met ketenpartners. De raad moet beslissen in welke gevallen “instemming” (bij de buitenplanse Omgevingsplanactiviteit) en ‘verplichting tot participatie’ van toepassing is.

3. Instelling gemeentelijke adviescommissie ruimtelijke kwaliteit (eis)

De gemeente heeft een commissie ingesteld die in ieder geval tot taak heeft te adviseren over de aanvragen van een omgevingsvergunning voor een Rijksmonument (gemeentelijke adviescommissie). Ook andere adviesrollen kunnen bij de commissie belegd worden. De gemeenteraad moet de instelling van de gemeentelijke adviescommissie en de benoeming van de leden vaststellen.

4. Omgevingsvisie in voorbereiding (advies)

De gemeente heeft wezenlijke stappen gezet in het formuleren van een integrale omgevingsvisie (uitgangspunten, structuur en participatie). Deze stappen zijn vastgelegd in een met de raad afgestemd plan van aanpak.

De verplichting om een gebiedsdekkende omgevingsvisie te hebben geldt vanaf 1-1-24. De gemeenteraad stelt de omgevingsvisie vast. Indien een gemeente voor 2021 reeds beschikt over een omgevingsvisie kan ze gebruik maken van de zogenaamde 'gelijkstellingsbepaling'.

5. Plan(ning) nieuw omgevingsplan (advies)

De gemeente heeft keuzes gemaakt over de uitgangspunten, structuur en insteek van het nieuwe omgevingsplan (stappen en tempo). Dit wordt vastgelegd in een met de raad afgestemd plan van aanpak.

6. Aanpassing legesmodel, mandaatregelingen en verordening planschade (eis)

De gemeente heeft haar legesmodel, de mandaatregelingen en de procedureverordening planschade aangepast op het moment dat de wet in werking treedt. De gemeenteraad neemt hier besluiten over.

Hierbij moet in ieder geval worden gekeken naar de milieubelastende activiteit, het bijbehorend bouwwerk, brandveilig gebruik, de gevolgen van de Wkb en (in een latere fase) de gevolgen van al dan niet dereguleren. Ook de mandaatregelingen dienen te worden aangepast.

Tenslotte moet worden bezien of en hoe de procedureverordening planschade wordt geactualiseerd ('nadeelcompensatie' onder de Omgevingswet).

Het adviesrecht van de raad (1)

De VvgB (Verklaring van geen bedenkingen) vervalt onder de Omgevingswet. Daarvoor in de plaats komt het instemmingsrecht van de raad voor bepaalde gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteit.

- Stap 1 Inventarisatie:
 - Kruimelgevallen omgevingsvergunning van B&W
 - Gevallen waarvoor wel een verklaring van geen bedenkingen nodig is
 - Gevallen waar diezelfde omgevingsvergunning waarvoor geen verklaring van geen bedenkingen nodig is
 - Postzegelbestemmingsplannen van de gemeenteraad

Het adviesrecht van de raad (2)

- Stap 2 Beoordeling en weging:
 - Kan de raad de rol momenteel goed kan vervullen?
 - Is het nodig de lijst aan de vullen?
 - Zijn er gevallen waarin de raad altijd positief adviseert? Schrap deze.
- Stap 3 Samenstelling lijst:
 - Nieuwe lijst maken t.b.v. adviesrecht.

Tip: Koppel inwerkingtreding van dit besluit aan de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Participatie in de Omgevingswet: uitgangspunten

- Voorafgaand aan het formele besluitvormingsproces.
- Meer dan de formele momenten (meer dus dan zienswijzen).
- Participatie is niet dat iedereen het ermee eens moet zijn.
- Hoe participatie moet worden ingevuld is niet voorgeschreven.

- Bij de aanvraag controleren of aan de aanvraagvereisten voor participatie is voldaan (=indieningstoets)
- Het resultaat van participatie meewegen in de integrale afweging op het besluit (=inhoud en compleetheid)

Let op het verschil tussen binnenplans en buitenplans

Participatie door bevoegd gezag

**Omgevingsvisie
Programma**

motiveringsplicht

Omgevingsplan

**kennisgeving
voornemen**

**motiveringsplicht
voornemen**

Projectbesluit

**kennisgeving
voornemen**

**kennisgeving
participatie**

motiveringsplicht

Participatie door de initiatiefnemer: aanvraagvereiste

- Stimuleren van de initiatiefnemer om de participatie te organiseren (amendement De Vries, 2015)
- Strekking van de aanvraagvereiste:
 - Aangeven **OF** burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereidingen van de aanvraag zijn betrokken
 - Indien ja, verstrekt de aanvragen bij de aanvraag gegevens **HOE** zij zijn betrokken en **WAT** de resultaten daarvan zijn
- Verantwoordelijkheid initiatiefnemer om een adequate vorm te kiezen voor participatie
- Nee is geen grond voor weigering

Omgevingsvergunning

Actualiteit: gevallen verplichte participatie aanwijzen

“De gemeenteraad kan gevallen van activiteiten aanwijzen waarbij participatie van en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan worden gedaan” (amendement van Eijs c.s.)

Actualiteit: opstellen participatiebeleid

“In het Invoeringsbesluit Omgevingswet een regeling op te nemen die ervoor zorgt dat er een plicht ontstaat voor gemeenten, provincies en waterschappen om het participatiebeleid op te stellen waarin vastgelegd wordt hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen daarbij gelden en dit participatiebeleid vast te stellen door respectievelijk gemeenteraad, provinciale staten en het algemene bestuur van het waterschap, en te bevorderen dat de medeoverheden hier zo snel mogelijk mee beginnen, liefst voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet” (motie Nooren c.s.)

In gesprek met de raad

- Om focus en tempo te bepalen gebruik het dialoogmodel.
<https://vng.nl/artikelen/over-ambitieniveau-en-invoeringsstrategie>
- Om de raad te stimuleren een eigen agenda te maken gebruik de matrix van Kampen. <https://vng.nl/nieuws/programmamanager-raad-kampen-voorbeeld-omgevingswet>
- Om het gesprek te voeren over keuzes binnen de implementatie van de Omgevingswet gebruik het keuzepaneel
<https://vng.nl/artikelen/keuzepaneel-omgevingswet>

Voor meer informatie

- <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/omgevingswet-voor-raadsleden>
- <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>
- <https://www.omgevingswetportaal.nl/>
- <https://www.raadsleden.nl/actueel/themas/omgevingswet>